

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.3.2018
Sayı: 1806

10/2708

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Oransal olarak 1960'tan bugüne yüzde 35 olan hayvan sayısındaki azalma karşısında ülke nüfusu 1960'tan bugüne tam aksine yüzde 34 oranında artış göstermiştir. 1960 yılında 27 milyon olan nüfusumuz bugün 80 milyona ulaşmıştır. Hayvan sayısındaki bu dengesizlik sürdürülebilir küçükbaş hayvan eti arzını da olumsuz etkilemiştir. Öyle ki, nüfusun et ihtiyacını karşılamak için zaman zaman ithalata yönelmek zorunda kalınmıştır. Oysa, doğru tarım politikalarının belirlenmesi ve uygulanması, etkin ve yüksek üretim için ıslah çalışmalarının artırılması, meralarımızın yeniden canlandırılması ve bu doğrultuda kaybolmaya yüz tutmuş keçi besiciliği, koyun arzı maliyetlerinin makul seviyelere indirilmesi ile küçükbaş hayvancılık sürdürülebilir hale gelecektir. Bu konuda yapılabilecek çalışmaları ve alınacak önlemleri parlamento çatısı altında belirleyebilmek amacıyla, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Edine Nillehelili
Okan Çaylıoğlu

MURAT BAKAN
ANKARA

Saygılarımla,

MURAT BAKAN

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Berg YALÇIN
İSTANBUL M.V.

Jakup ALIYEV
İstanbul M.V.

Özkan YAGCI
İzmir M.V.

DR. AYRAT BOKER
Zeynep Altıok

Nihat Yenil
Ankara M.V.

Arhan SARILAC
BURSA M.V.

İzmir Milletvekili
DR. ALI ZENER
İstanbul M.V.

Çiğdem YILMAZ
Rendy M.V.

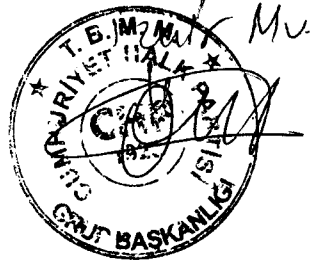
Kudret DURMAZ
Tokat Milletvekili

Gaye HSLBERG
Eskişehir M.V.

Errol ERDEM
İST. M.V.

Özcan ARGU
M.V.

MUSTAFA ALI BALBAY
İzmir M.V.

GEREKÇE

Tarih boyunca beslenme ihtiyacımızın giderilmesinde hayvansal kaynaklı besinler önemli bir yer tutmuştur. Göçebe hayatın terki ve yerleşik hayata geçişle birlikte toprağın işlenmeye başlanması, hayvancılığın gelişmesine pozitif etki etmiştir. Bununla beraber ticari hayatın başlamasıyla beraber hayvancılık daha da önem kazanarak nüfusun önemli bir kısmının geçim kaynağını oluşturmıştır.

Diğer bir açıdan dengeli, yeterli ve sağlıklı beslenmede et ve et ürünlerinin önemi büyüktür. Özellikle çocukların gelişim sürecinde ihtiyaç duydukları hayvansal protein kaynağının sağlanmasında, et birincil gıda ürünüdür.

Bugün, dünyada olduğu gibi ülkemizde de hayvansal ürünlere olan talep nüfus artışına paralel bir şekilde artmaktadır. Et, süt ve yumurta, toplumun yeterli ve dengeli beslenmesinde vazgeçilmez besin kaynakları olmakla beraber, hayvansal üretimden elde edilen deri, yün, bağırsak vb. sayısız ürünler, gıda sanayi, tekstil, tıp ve kozmetik sektörleri gibi birçok ana ve yan dalın alternatifsiz hammadde kaynağı olmuştur. Son yıllarda özellikle et fiyatlarında yaşanan artışlar, et tüketiminin azalmasına ve hatta insanlarımızın et yerine ikame gördükleri diğer gıda ürünlerine yönelmelerine sebep olmuştur.

Bir başka açıdan gelişmiş ülkelerin gelişme süreçlerinin ilk aşamaları incelendiğinde; bu ülkelerin kalkınma yolundaki birincil sektörünün hizmetler sektörü değil, tarım ve hayvancılık sektörü olduğu gözlenmektedir. Bunun temel nedeni yüksek katma değerli mal üretiminin ihtiyacı olan hammadde kaynağının yine tarım ve hayvancılık sektöründen elde ediliyor olmasıdır. Gelişmekte olan bir ekonomi yapısı sergileyen ülkemiz 1980 yılına kadar gerek hayvan sayısı gerekse işletme sayısı bakımından önemli artışlar göstermiştir. Ancak 1980 sonrası özellikle hayvan sayısında önemli düşüşler yaşanmıştır. Örneğin 1960 yılında 59 milyon adet olan toplam küçükbaş hayvan varlığımız son yıllarda 30 milyon seviyelerine gerilemiştir.

Ülkemizde son yıllarda küçükbaş hayvan sayısındaki artış, büyükbaş hayvan sayısındaki artışa oranla daha fazladır. 2009 yılında yaklaşık 27 milyon olan küçükbaş hayvan varlığı bugün 41,4 milyona ulaşmıştır. Bu rakamın içinde 2016'da 28,8 milyon ile en çok yerli koyun varlığı yer almaktadır.

Yine İzmir ilindeki küçükbaş hayvan varlığındaki artış ülke artışına paralel seyretmiştir. 2016 yılı verilerine göre İzmir ilinde 586.393 yerli koyun, 234.046 keçi ve 3332 Merinos koyunu olmak üzere 823.771 adet küçükbaş hayvan vardır. Ülkemizdeki diğer yerli koyun ırkları Akkaraman, Morkaraman, Dağlıç, İvesi, Kıvırcık, Karayaka, Sakız, Tuj, Güney Karaman olarak sayılabilir. Bunların yanı sıra Kangal Akkaramanı, Herik, Hemşin, Gökçeada, Norduz, Çine Çaparı, Karya, Pırlak, Karakaş gibi çok sayıda ırk, tip, yerel tip, varyeteden söz etmek olasıdır. Keçinin önemi bu rakamlardan da anlaşılmaktadır. Tiftik keçisi sayısında ise 2014 yılından sonra önemli bir düşüş olmuş ve 2014'ten itibaren bu cinsin kaydı tutulmamaya başlanmıştır.

Oransal olarak 1960'tan bugüne yüzde 35 olan hayvan sayısındaki azalma karşısında ülke nüfusu 1960'tan bugüne tam aksine yüzde 34 oranında artış göstermiştir. 1960 yılında 27 milyon olan nüfusumuz bugün 80 milyona ulaşmıştır. Hayvan sayısındaki bu dengesizlik sürdürülebilir küçükbaş hayvan eti arzını da olumsuz etkilemiştir. Öyle ki, nüfusun et ihtiyacını karşılamak için zaman zaman ithalata yönelmek zorunda kalınmıştır.

Hayvancılığı güç kılan en önemli etkenlerin başında yem maliyetleri gelmektedir. Öyle ki, hayvan yetiştiriciliğinde kullanılan girdilerin neredeyse yüzde 80'ini yem grubu oluşturmaktadır. Maliyetlerin et fiyatlarını doğrudan etkilemesi biz tüketicilerin daha yüksek fiyata daha az et tüketmelerine sebep olmaktadır. Bu maliyetleri düşürmenin en kolay yolu mera besiciliğini yeniden canlandırmaktır.

1970 yılında Köy Hizmetleri verilerine göre 21,6 milyon hektar olan ülkemiz toplam mera alanı bugün 10 milyon hektara düşmüştür. Benzer şekilde Ege Bölgesi'nde 1970'lerde 1 milyon hektardan fazla olan mera alanı bugün 388 bin hektara gerilemiştir.

Son 2 yılda oluşan tesciller incelendiğinde, küçükbaş karkas et et fiyatlarında fiyat artışı yüzde 55'e ulaşmıştır. Bu piyasa fiyatları koyun eti arzının talebi karşılayamadığının göstergesidir.

2009 yılında İzmir Ticaret Borsası tescillerine yansıyan canlı kuzu fiyatı 177 TL iken 2016 yılına gelindiğinde 310 TL ye ulaşmış ve oransal olarak yüzde 75 fiyat artışı gerçekleşmiştir.

Ülkemizde ve ilimiz İzmir'de küçükbaş hayvancılık sektörünün sosyo-ekonomik önemi büyüktür. İlin gıda gereksiniminin karşılanması açısından da vazgeçilemez bir sektördür. Sektör, yarattığı katma değer ile ülke, bölge ve il ekonomisine önemli katkılar sağlarken pazarlama safhalarında önemli problemler ile karşılaşmaktadır.

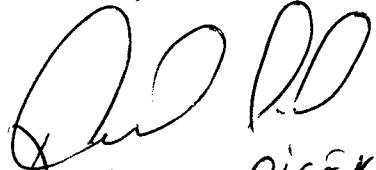
-Bu problemlerin en büyüğü yüksek girdi maliyetleridir.

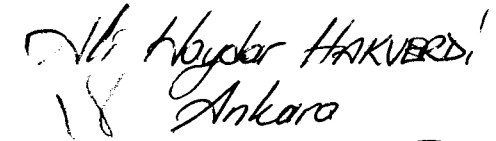
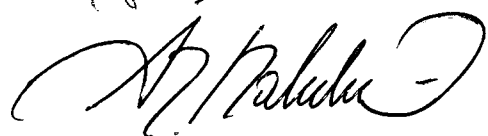
-Hayvan sağlığı, hayvan hareketlerinin kontrolü, hijyen ve kaliteye ilişkin sorunların önüne geçilmek için yapılan çalışmaların, oluşturulan mevzuatın önüne geçemediği anlaşılmaktadır.

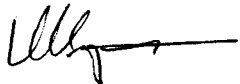
-Genetik materyal ve damızlık üretimi ile hayvan başına verim düzeylerinin artırılmasına yönelik ıslah faaliyetlerinin yetersiz olmasıdır.

-Örgütlenme, koordinasyon yetersizliği ve yönetsel sorunlar sektörün gelişimini tıkayan sebeplerdir.

Doğru tarım politikalarının belirlenmesi ve uygulanması, etkin ve yüksek üretim için ıslah çalışmalarının artırılması, meralarımızın yeniden canlandırılması ve bu doğrultuda kaybolmaya yüz tutmuş keçi besiciliği, koyun arzı maliyetlerinin makul seviyelere indirilmesi ile küçükbaş hayvancılık sürdürülebilir hale gelecektir. Bu konuda ortak akıl çerçevesinde konuyu ele almak, sorunları net bir şekilde ortaya koymak ve çözümlerine ilişkin gerekli aksiyon planlarını belirlemek üzere bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Dursun ÖZGÖKÇE
Etiler

Hakkı HAKVERDİ
18 Ankara

Prof. Dr. Mustafa AKAYDIN
Antalya Mu

Ahmet AKIN
Balıkesir Mu.

Prof. Dr. Lale KARABIYIK

Prof. Dr. Nurettin Demir
Muğla Mu.

Hilmi
